

II. DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO WARMIŃSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO za okres od 01.01.2019r. do 31.12.2019r.

1. Informacja o spełnieniu przez Bank wymogów, o których mowa w art. 128 ustawy – Prawo bankowe:

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR) i towarzyszących mu standardów technicznych Europejskiego Nadzoru Bankowego, Komisja Nadzoru Finansowego na rok 2019 zaleciła poziomy współczynników kapitałowych w wysokości:

- Współczynnik kapitałowy Tier 1 - 11,50 (osiągnięty przez Bank: 12,80),
- Całkowity współczynnik kapitałowy - 13,50 (osiągnięty przez Bank - 13,68).

Wyszczególnienie:	Wartość na 31.12.2019 r.:	Wartość na 31.12.2018 r.:
Fundusze własne, w tym:	24 931 105,00	23 872 700,00
Kapitał Tier I, w tym	23 331 105,00	22 272 700,00
Kapitał podstawowy Tier I	23 331 105,00	22 272 700,00
Kapitał dodatkowy Tier I	-	-
Kapitał Tier II	1 600 000,00	1 600 000,00
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko, w tym	182 230 843,00	191 019 428,00
z tytułu ryzyka kredytowego:	152 275 280,00	160 011 428,00
z tytułu ryzyka walutowego:	-	-
z tytułu ryzyka operacyjnego:	29 955 563,00	31 008 000,00
Łączny współczynnik kapitałowy	13,68	12,50
Współczynnik kapitału Tier I	12,80	11,66
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	12,80	11,66
Kapitał wewnętrzny	14 601 727,00	15 282 000,00

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Bank spełnia wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej.

Fundusze własne wynoszą (kapitał podstawowy) 23 331 105 zł, co przy średnim kursie EUR ogłoszonym przez NBP w wysokości 4,2585 daje 5 478 714,34 EUR.

2. Dane dotyczące walutowej struktury aktywów i pasywów:

W księgach Banku na dzień 31 grudnia 2019 roku występują aktywa oraz pasywa wyrażone w polskich złotych oraz w walutach obcych, które zostały przeliczone na polskie złote po obowiązującym w w/w dniu średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP, tj.:

dane wg stanu na 31.12.2019

USD	-	3,7977
EUR	-	4,2585
GBP	-	4,9971
CHF	-	3,9213

Walutowe pozycje aktywów:

Lp.	Pozycja bilansowa:	USD	EUR	GBP	CHF	PLN
1.	Kasa	5 968,00	38 815,00	5 555,00	480,00	6 270 148,89
2.	Należności od sekt. finansowego	221 842,65	930 187,53	4 137,08	7 417,91	89 835 915,94
3.	Należności od sekt. niefinansowego	-	-	-	-	124 550 120,79
4.	Pozostałe pozycje	-	-	-	-	112 935 894,45
5.						
	RAZEM:	227 810,65	969 002,53	9 692,08	7 897,91	333 592 080,07

Walutowa struktura aktywów w przeliczeniu na złote:

Lp.	Pozycja bilansowa:	Wartość [PLN]:	W tym							
			USD [w PLN]:	Struk- tura:	EUR [w PLN]:	Struk- tura:	GBP [w PLN]:	Struk- tura:	CHF [w PLN]:	Struk- tura:
1.	Kasa	6 487 748,36	22 664,67	0,35%	165 293,68	2,55%	27 758,89	0,43%	1 882,22	0,03%
2.	Należności od sekt. finansowego	94 689 372,62	842 491,83	0,89%	3 961 203,60	4,18%	20 673,40	0,02%	29 087,85	0,03%
3.	Należności od sekt.niefinansowego	124 550 120,79	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Pozostałe pozycje	112 935 894,45	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM:		338 663 136,22	865 156,51	0,26%	4 126 497,27	1,22%	48 432,29	0,01%	30 970,07	0,01%

Walutowa struktura aktywów w przeliczeniu na złote c.d.:

Lp.	Pozycja bilansowa:	PLN	
		[w PLN]:	Struktura:
1.	Kasa	6 270 148,89	96,65%
2.	Należności od sekt. finansowego	89 835 915,94	94,87%
3.	Należności od sekt.niefinansowego	124 550 120,79	100,00%
4.	Pozostałe pozycje	112 935 894,45	100,00%
5.	-	-	-
RAZEM:		333 592 080,07 zł	98,50%

Udziały poszczególnych walut w sumie aktywów:

Waluta:	Kwota:	Kwota w przeliczeniu na	Udział w sumie aktywów:
USD	227 810,65	865 156,51	0,26%
EUR	969 002,53	4 126 497,27	1,22%
GBP	9 692,08	48 432,29	0,01%
CHF	7 897,91	30 970,07	0,01%
PLN	333 592 080,07	333 592 080,07	98,54%
	x	338 663 136,22	100,03%

Walutowe pozycje pasywów:

Lp.	Pozycja bilansowa:	USD	EUR	GBP	CHF	PLN
1.	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	240 494,96	957 043,62	23 287,34	8 976,10	273 329 072,49
2.	Zobowiązania wobec sektora budżetowego					29 679 190,17
3.	Pozostałe pozycje					30 514 408,44
4.						
RAZEM:		240 494,96	957 043,62	23 287,34	8 976,10	333 522 671,10

Walutowa struktura pasywów po przeliczeniu na złote:

Lp.	Pozycja bilansowa:	Wartość [PLN]:	W tym:							
			USD [w PLN]:	Struk- tura:	EUR [w PLN]:	Struk- tura:	GBP [w PLN]:	Struk- tura:	CHF [w PLN]:	Struk- tura:
1.	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	278 469 537,61	913 327,71	0,33%	4 075 570,26	1,46%	116 369,17	0,04%	35 197,98	0,01%
2.	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	29 679 190,17	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Pozostałe pozycje	30 514 408,44	-	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM:		338 663 136,22	913 327,71	0,27%	4 075 570,26	1,20%	116 369,17	0,03%	35 197,98	0,01%

Walutowa struktura pasywów po przeliczeniu na złote c.d.:

Lp.	Pozycja bilansowa:	PLN	Struktura:
		[w PLN]:	
1.	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	273 329 072,49	98,15%
2.	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	29 679 190,17	100,00%
3.	Pozostałe pozycje	30 514 408,44	100,00%
	-	-	-
	RAZEM:	333 522 671,10	98,49%

Udziały poszczególnych walut w sumie pasywów:

Waluta:	Kwota:	Kwota w przeliczeniu na	Udział w sumie pasywów:
USD	240 494,96	913 327,71	0,27%
EUR	957 043,62	4 075 570,26	1,20%
GBP	23 287,34	116 369,17	0,03%
CHF	8 976,10	35 197,98	0,01%
PLN	333 522 671,10	333 522 671,10	98,52%
	x	338 663 136,21	100,03%

3. Dane o źródłach pozyskania depozytów z uwzględnieniem podziału na branżowe i geograficzne segmenty rynku.

Branżowe segmenty rynku:

Branża gospodarki:	wartość bilansowa na 31.12.2019 r.:	udział na 31.12.2019 r.:	wartość bilansowa na 31.12.2018 r.:	udział na 31.12.2018 r.:
1	2	3	4	5
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	29 536 840,07	9,59%	22 893 700,11	7,75%
BUDOWNICTWO	18 410 559,95	5,97%	19 239 309,53	6,51%
DOSTAWA WODY	1 217 808,12	0,40%	1 415 895,08	0,48%
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	504 664,92	0,16%	2 163 517,80	0,73%
DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I TECHNICZNA	6 071 155,74	1,97%	6 274 476,08	2,12%
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	103 070,34	0,03%	80 253,64	0,03%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	319 062,59	0,10%	274 522,79	0,09%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	3 184 380,76	1,03%	2 773 845,47	0,94%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	515 665,28	0,17%	429 723,88	0,15%
EDUKACJA	157 878,32	0,05%	156 148,07	0,05%
GÓRNICZTWO I WYDOBYWANIE	761 451,78	0,25%	1 333 015,47	0,45%

HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	3 978 722,65	1,29%	4 855 254,94	1,64%
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	828 901,87	0,27%	573 961,21	0,19%
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	549 469,66	0,18%	328 924,31	0,11%
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	25 978 685,81	8,43%	7 056 329,22	2,39%
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	8 787 718,99	2,85%	9 471 708,52	3,21%
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	32 571 463,34	10,57%	28 724 670,72	9,73%
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	1 468 387,27	0,48%	2 038 244,42	0,69%
POZOSTAŁE BRANŻE	356 009,32	0,12%	18 393 660,45	6,23%
OSOBY FIZYCZNE*	171 720 387,26	55,73%	165 773 936,15	56,12%
ODSETKI*	1 126 443,74	0,37%	1 117 296,08	0,38%
RAZEM:	308 148 727,78	100,00%	295 368 393,94	100,00%

*Pozycja dodana w celu kompletności prezentacji danych

Geograficzne segmenty rynku:

Gmina:	wartość bilansowa na 31.12.2019r.:	udział na 31.12.2019 r.:	wartość bilansowa na 31.12.2018 r.:	udział na 31.12.2018 r.:
1	2	3	4	5
Jonkowo	79 048 413,60	25,65%	78 771 076,15	26,67%
Dobre Miasto	57 251 175,04	18,58%	54 284 499,71	18,38%
Miłakowo	25 750 187,15	8,36%	23 864 362,71	8,08%
Łukta	29 953 321,05	9,72%	24 445 404,02	8,28%
Świątki	14 048 824,46	4,56%	12 753 262,00	4,32%
Lubomino	15 462 699,80	5,02%	15 585 876,91	5,28%
Gietrzwałd	20 689 616,84	6,71%	18 102 784,65	6,13%
Dywyty	23 108 680,67	7,50%	21 677 601,75	7,34%
Olsztyn	41 646 172,93	13,51%	42 767 822,61	14,48%
Morąg	-	-	1 892 481,18	0,64%
Pozostałe (291)	63 192,50	0,02%	105 926,17	0,04%
Odsetki*	1 126 443,74	0,37%	1 117 296,08	0,38%
RAZEM:	308 148 727,78	100,00%	295 368 393,94	100,00%

*Pozycja dodana w celu kompletności prezentacji danych

4. Informacja o strukturze koncentracji zaangażowania Banku w poszczególne jednostki, grupy kapitałowe, branżowe i geograficzne segmenty rynku wraz z oceną ryzyka związanego z tym zaangażowaniem.

Struktura zaangażowania w 10 największych klientów Banku:

Podmiot	zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2019 r.:	udział w zaangażowaniu bilansowym i pozabilansie na 31.12.2019 r.:	zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2018 r.:	udział w zaangażowaniu bilansowym i pozabilansie na 31.12.2018
1	2	3	4	5
KLIENT 1	9 915 525,37	4,27%	8 928 400,00	3,99%
KLIENT 2	7 856 800,00	3,39%	6 300 000,00	2,82%
KLIENT 3	5 800 000,00	2,50%	5 807 008,50	2,60%
KLIENT 4	5 667 000,00	2,44%	5 679 880,00	2,54%
KLIENT 5	5 543 812,50	2,39%	4 922 540,00	2,20%
KLIENT 6	5 400 000,00	2,33%	4 884 800,00	2,19%

KLIENT 7	5 000 000,00	2,16%	4 722 000,00	2,11%
KLIENT 8	4 472 000,00	1,93%	4 602 348,00	2,06%
KLIENT 9	3 966 316,34	1,71%	4 132 371,11	1,85%
KLIENT 10	3 837 524,00	1,65%	3 995 032,00	1,79%
RAZEM:	57 458 978,21	x	53 974 379,61	x

**Zaangażowanie wyłączone spod limitu koncentracji zaangażowań.*

Ryzyko koncentracji zaangażowań wobec pojedynczych klientów oraz grup powiązanych klientów jest w Banku monitorowane zgodnie z art. 395 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych nr 575/2013 (CRR), zgodnie z którym, Bank nie przyjmuje na siebie ryzyka ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, której wysokość przekracza 25% wartości jej uznanego kapitału.

Na 31 grudnia 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku limity koncentracji nie były przekroczone. Na 31 grudnia 2019 roku poziom ryzyka koncentracji Banku z tytułu największego zaangażowania wobec pojedynczego podmiotu wyniósł 23,26% uznanego kapitału Banku (na 31 grudnia 2018 roku 20,68%).

Struktura zaangażowania w 5 największych Grup:

Podmiot	zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2019 r.:	udział w obliżu kredytowym i pozabilansie na 31.12.2019 r.:	zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2018 r.:	udział w obliżu kredytowym i pozabilansie na 31.12.2018 r.:
1	2	3	4	5
GRUPA 1	6 032 108,44	2,60%	6 709 304,44	3,00%
GRUPA 2	5 418 992,16	2,34%	5 869 323,09	2,63%
GRUPA 3	5 210 233,03	2,25%	5 491 148,00	2,46%
GRUPA 4	3 655 414,71	1,94%	4 137 314,65	1,85%
GRUPA 5	1 451 670,18	1,58%	4 087 300,00	1,83%
RAZEM:	21 768 418,52	x	26 294 390,18	x

**Zaangażowanie wyłączone spod limitu koncentracji zaangażowań.*

Na 31 grudnia 2019 roku największa koncentracja zaangażowania w grupę kapitałową kredytobiorców wynosiła 2,60 % portfela kredytowego Banku (na 31 grudnia 2018 roku - 3,00 %). Na 31 grudnia 2019 roku największa koncentracja zaangażowania w grupę kapitałową wyniosła odpowiednio: 21,56% uznanego kapitału Banku (na 31 grudnia 2018 roku 24,37%).

Koncentracja branżowa na dzień 31.12.2019r. oraz 31.12.2018r.:

Branża gospodarki:	zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2019 r.:	udział w zaangażowaniu bilansowym i pozabilansie na 31.12.2019 r.:	zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2018 r.:	udział w zaangażowaniu bilansowym i pozabilansie na 31.12.2018 r.:
1	2	3	4	5
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	55 271 354,82	26,14%	45 699 043,74	22,62%
BUDOWNICTWO	27 985 471,11	13,24%	25 296 845,88	12,52%
DOSTAWA WODY	3 706 301,09	1,75%	1 291 687,31	0,64%
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	-	-	-	-
DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I TECHNICZNA	1 538 636,61	0,73%	3 616 071,17	1,79%
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	281 166,69	0,13%	317 430,92	0,16%

DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	1 194 745,60	0,57%	1 329 851,64	0,66%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	14 850 015,98	7,02%	10 985 841,25	5,44%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	8 254 385,49	3,90%	5 775 710,27	2,86%
EDUKACJA	513 767,01	0,24%	645 554,63	0,32%
GÓRNICCTWO I WYDOBYWANIE	-	-	477 077,25	0,24%
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	11 381 067,18	5,38%	15 834 163,96	7,84%
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	240 106,48	0,11%	767 763,07	0,38%
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC	6 754 914,94	3,20%	1 699 899,05	0,84%
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	3 060 317,24	1,45%	4 083 060,22	2,02%
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	12 965 851,62	6,13%	15 791 165,83	7,82%
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	16 586 890,30	7,85%	22 567 565,22	11,17%
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	4 796 496,26	2,27%	1 972 238,94	0,98%
POZOSTAŁE BRANŻE:	4 525 888,23	2,14%	4 666 354,13	2,31%
OSOBY FIZYCZNE	37 501 637,60	17,74%	39 211 697,62	19,41%
RAZEM:	211 409 014,25	100,00%	202 029 022,10	100,00%

*Grupa klientów ujęta w celu kompletności prezentacji danych

W Banku stosowane są limity branżowe, których celem jest ograniczanie poziomu ryzyka związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych prowadzących działalność w wybranych branżach charakteryzujących się wysokim poziomem ryzyka kredytowego oraz unikanie nadmiernego poziomu koncentracji branżowej.

W strukturze zaangażowania branżowego Banku dominują podmioty działające w branży administracja publiczna, budownictwo, rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo oraz działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.

Geograficzne segmenty rynku:

Gmina:	wartość bilansowa i pozabilansowa na 31.12.2019 r.:	udział na 31.12.2019 r.:	wartość bilansowa i pozabilansowa na 31.12.2018 r.:	udział na 31.12.2018 r.:
1	2	3	4	5
Jonkowo	125 764 031,02	59,49%	117 724 630,93	58,27%
Dobre Miasto	19 126 424,70	9,05%	18 965 116,74	9,39%
Milakowo	17 831 324,27	8,43%	20 774 005,24	10,28%
Łukta	22 839 207,03	10,80%	12 131 881,33	6,01%
Świątki	8 431 360,96	3,99%	9 589 193,46	4,75%
Lubomino	4 989 190,87	2,36%	5 970 285,41	2,96%
Gietrzwałd	1 037 686,37	0,49%	2 666 217,72	1,32%

Dywity	8 118 975,65	3,84%	10 345 524,08	5,12%
Olsztyn	3 270 813,38	1,55%	3 602 261,43	1,78%
Morąg	-	-	259 905,76	0,13%
Pozostałe	-	-	-	-
RAZEM:	211 409 014,25	100,00%	202 029 022,10	100,00%

W działalności Banku nie występują znaczące koncentracje w segmenty rynku, podmioty czy branże. W ocenie Banku ryzyko z tym związane kształtuje się na bezpiecznym poziomie.

5. Struktura należności Banku w podziale na poszczególne kategorie, ustalone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy, z wyszczególnieniem kredytów i pożyczek, lokat w innych bankach i w innych podmiotach finansowych

5.1. Struktura należności Banku w podziale na kategorie:

Podmiot:	31.12.2019 r.		31.12.2018 r.	
	Wartość bilansowa (w zł):	Wsk. struktury (w %):*	Wartość bilansowa (w zł):	Wsk. struktury (w %):*
1	2	3	4	5
Sektor finansowy, w tym:	94 689 372,62	34,49%	82 431 857,37	31,66%
Kredyty w sytuacji normalnej:	-	-	-	-
Kredyty pod obserwacją:	-	-	-	-
Poniżej standardu:	-	-	-	-
Wątpliwe:	-	-	-	-
Stracone:	-	-	-	-
Lokaty:	53 366 467,24	56,36%	48 222 028,21	58,50%
Inne należności:	41 322 905,38	43,64%	34 209 829,16	41,50%
Sektor niefinansowy, w tym:	124 550 120,79	45,37%	132 550 552,98	50,92%
Kredyty w sytuacji normalnej:	93 288 367,97	74,90%	94 040 290,73	70,95%
Kredyty pod obserwacją:	1 941 702,72	1,56%	2 520 486,01	1,90%
Poniżej standardu:	11 673 981,10	9,37%	13 620 250,60	10,28%
Wątpliwe:	9 247 883,43	7,43%	12 383 499,86	9,34%
Stracone:	8 398 185,57	6,74%	9 986 025,78	7,53%
Inne należności:	-	-	-	-
Sektor budżetowy, w tym:	55 271 491,23	20,13%	45 343 979,87	17,42%
Kredyty w sytuacji normalnej:	55 267 559,23	99,99%	45 339 043,74	99,99%
Pod obserwacją:	-	-	-	-
Poniżej standardu:	-	-	-	-
Wątpliwe:	-	-	-	-
Stracone:	-	-	-	-
Inne należności:	3 932,00	0,01%	4 936,13	0,01%
Należności ogółem:	274 510 984,64	100%	260 326 390,22	100%

* wskaźnik struktury dla poszczególnych sektorów został wyliczony jako udział danego sektora w należnościach ogółem, wskaźnik struktury dla poszczególnych kategorii ryzyka został wyliczony jako udział danej kategorii w danym sektorze

- a) należności z odroczonym terminem zapłaty - nie wystąpiły;
- b) należności przeterminowane i należności sporne, na które nie utworzono rezerw celowych lub nie dokonano odpisu aktualizującego - nie wystąpiły.

5.2. informacja o kredytach i pożyczkach, od których bank nie nalicza odsetek

Bank w okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie naliczał odsetek od ekspozycji kredytowych na łączną wartość 12 490 098 zł.

5.3. Aktywa finansowe

- a) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - nie występują;
- b) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu - nie występują;
- c) kredyty i pożyczki i inne należności

Kredyty i pożyczki i inne należności udzielone przez Bank wykazano w punkcie 5.1.

- d) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności;

Lp.	Wyszczególnienie:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019 r.:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 r.:
1	2	3	4
1.	Bony pieniężne	20 438 318,08	20 413 946,28
2.	Obligacje skarbowe	9 988 201,23	12 066 919,23
3.	Obligacje monetarnych instytucji finansowych	607 368,00	607 368,00
4.	Obligacje instytucji samorządowych	3 601 386,00	
5.	Obligacje podmiotów sektora niefinansowego		
6.	Hipoteczne listy zastawne		
7.	Certyfikaty depozytowe		
	RAZEM:	34 635 273,31	33 088 233,51

- e) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży;

Lp.	Wyszczególnienie:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019 r.:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 r.:
1	2	3	4
1.	Akcje BPS	3 125 717,00	3 125 717,00
2.	Udział w SSOZ	2 000,00	2 000,00
3.	Obligacje skarbowe	1 086 400,00	1 083 400,00
4.	Akcje - PBC Media S.A.	-	-
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
	RAZEM:	4 214 117,00	4 211 117,00

5.4. Informacja o aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których nie było możliwe ustalenie w sposób wiarygodny wartości godziwej, ze wskazaniem oszacowanej wartości – NIE WYSTĄPIŁY.

Na dzień bilansowy akcje w Banku Zrzeszającym oraz udziały w SSOZ zostały wycenione według ceny nabycia zgodnie z par. 36 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

6. Informacje o kredytach i pożyczkach oraz innych należnościach banku, a także o instrumentach zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym, wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:

- 6.1. Wartość kredytów i pożyczek oraz innych należności banku zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - NIE WYSTĄPIŁY.
- 6.2. Wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia wartości instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym - NIE WYSTĄPIŁY.
- 6.3. Wartość, o którą instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem kredytowym zmniejszają wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe - NIE WYSTĄPIŁY.
- 6.4. Wartość zmiany, w danym okresie sprawozdawczym i narastająco, wartości godziwej kredytów i pożyczek oraz innych należności banku, która wynika ze zmian ryzyka kredytowego – NIE WYSTĄPIŁY.
- 6.5. Wartość zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jaka wystąpiła w danym okresie sprawozdawczym i narastająco – NIE WYSTĄPIŁY.

7. Informacje o zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wykazując odrębnie:

- 7.1. Wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – NIE WYSTĄPIŁY.
- 7.2. Wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych jako przeznaczone do obrotu - nie wystąpiły;
- 7.3. Różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązań finansowych a wartością, którą Bank byłby zobowiązany zapłacić w terminie wymagalności - NIE WYSTĄPIŁY.

8. Dane o wartości posiadanych instrumentów finansowych, z uwzględnieniem:

8.1. Instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie giełdowym (na rynku regulowanym):

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019 r.:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 r.:
1	2	3	4
1.	Obligacje skarbowe	11 074 601,23	13 150 319,23
2.	Obligacje komunalne RR		
3.	Obligacje korporacyjne RR		
4.	Akcje spółek notowane na GPW		
5.	Inne np. listy zastawne, prawa poboru, prawa do akcji, kontrakty terminowe, opcje		
	RAZEM:	11 074 601,23	13 150 319,23

8.2 instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie pozagiełdowym:

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019 r.:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 r.:
1	2	3	4
1.	Akcje spółek notowane na rynku NewConnect		
2.	Instrumenty finansowe notowane na rynku Catalyst (transakcje zawarte w ramach alternatywnego systemu obrotu)-obligacje komunalne, obligacje korporacyjne, obligacje spółdzielcze.		
	RAZEM:	-	-

8.3. Papiery wartościowe z nieograniczoną zbywalnością, nieznajdujące się w obrocie na rynku regulowanym:

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019 r.:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 r.:
1	2	3	4
1.	Certyfikaty depozytowe BPS,SGB		
2.	Bony pieniężne	20 438 318,08	20 413 946,28
3.	Certyfikaty inwestycyjne		
4.	Obligacje korporacyjne (Bank BPS S.A.)	607 368,00	607 368,00
5.	Obligacje komunalne (miasta, gminy, powiaty, województwa, związki miast, związki gmin, związki powiatów)	3 601 386,00	
6.	Inne np. akcje spółek niepublicznych lub udziały w spółkach z o.o.		
	RAZEM:	24 647 072,08	21 021 314,28

8.4. Papiery wartościowe z ograniczoną zbywalnością:

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019 r.:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 r.:
1	2	3	4
1.	Akcje banku zrzeszającego	3 125 717,00	3 125 717,00
2.	Udziały w SSOZ	2 000,00	2 000,00
3.		
	RAZEM:	3 127 717,00	3 127 717,00

8.5. Wartość rynkowa instrumentów finansowych, w przypadku gdy jest różna od wartości wykazywanej w bilansie – NIE WYSTĄPIŁY.

9. Informacje o zawartych przez Bank umowach, których skutkiem będzie powstanie instrumentu finansowego - NIE WYSTĄPIŁY.

10. Informacje o posiadanych udziałach i akcjach, w podziale na jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone - NIE WYSTĄPIŁY.

11. Informacje o wartości posiadanych udziałów i akcji w jednostkach podporządkowanych, które Bank przeznaczył do sprzedaży – NIE WYSTĄPIŁY.

12. W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych ujawnieniu podlegają informacje o wartości i kategorii przekwalifikowanych aktywów oraz o przyczynach przekwalifikowania – NIE WYSTĄPIŁY.

13. W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych z kategorii aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów dostępnych do sprzedaży albo z kategorii aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności – NIE WYSTĄPIŁY.

14. W przypadku przeniesienia praw majątkowych zakwalifikowanych do aktywów finansowych (przeniesienie aktywów), które nie są wyłączone z bilansu, ujawnieniu podlegają następujące informacje w odniesieniu do każdej kategorii aktywów finansowych -NIE WYSTĄPIŁY.

15. Informacje o zastawie na mieniu Banku, wraz z postanowieniami i warunkami ustanowienia zastawu oraz wartości bilansowej składników aktywów finansowych, które Bank zastawił jako zabezpieczenie zobowiązań - NIE WYSTĄPIŁY.

16. Informacje o posiadanych instrumentach finansowych z wbudowanymi instrumentami pochodnymi - NIE WYSTĄPIŁY.

17. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku – NIE DOTYCZY.

18. Informacje o należnościach od banków prowadzących działalnością maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich - NIE DOTYCZY.

19. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku o należnościach od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych - NIE DOTYCZY.

20. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku o zobowiązaniach od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych: zobowiązania wobec funduszu rozliczeniowego, zobowiązania wobec funduszu rekompensat -NIE DOTYCZY.

21. Informacje o należnościach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, w podziale na należności od poszczególnych giełd i spółek prowadzących rynek pozagiełdowy dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku – NIE DOTYCZY.

22. Informacje o zobowiązaniach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, w podziale na zobowiązania od poszczególnych giełd i spółek prowadzących rynek pozagiełdowy dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku - NIE DOTYCZY.

23. Informacje o zobowiązaniach od banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich - NIE DOTYCZY.

24. Informacje o zmianach wartości funduszy wydzielonych dla oddziałów zagranicznych, z uwzględnieniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeń i zmniejszeń, z podziałem na poszczególne podmioty, oraz stanu na koniec roku obrotowego - NIE DOTYCZY.

25. Dane dotyczące zmian stanu wartości niematerialnych i prawnych.

25.1. Zmiany stanu wartości niematerialnych i prawnych:

Nazwa wartości niematerialnych i prawnych grupy:	Wartość brutto na początek roku obrotowego:	Zwiększenia:	Zmniejszenia:	Wartość brutto na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5
Prawa majątkowe – licencje				-
Oprogramowanie	381 729,67	27 640,56	12 300,00	397 070,23
Razem	381 729,67	27 640,56	12 300,00	397 070,23

25.1. c.d. Umorzenie – amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych:

Umorzenie na początek roku obrotowego:	Amortyzacja za rok:	Inne zwiększenia:	Zmniejszenia:	Umorzenie na koniec roku obrotowego:	Stan na początek roku obrotowego (netto):	Stan na koniec roku obrotowego (netto):
6	7	8	9	10	11	12
				-	-	-
286 204,07	77 915,03		12 300,00	351 819,10	95 525,60	45 251,13
286 204,07	77 915,03	-	12 300,00	351 819,10	95 525,60	45 251,13

25.2 Wartość obcych wartości niematerialnych prawnych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 Ustawy –NIE DOTYCZY.

26. Dane dotyczące użytkowanych rzeczowych aktywów trwałych:

26.1. Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych:

Nazwa rzeczowych aktywów trwałych :	Wartość brutto na początek roku obrotowego:	Zwiększenia:	Zmniejszenia:	Wartość brutto na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5
Grunty oraz prawo wieczystego użytkowania - grupa 0	682 601,73	-	8 201,28	674 400,45
Budynki i budowle - grupy 1-2	8 939 453,67	45 028,49	287 627,97	8 696 854,19
Maszyny i urządzenia - grupa 3-6	1 792 792,72	66 309,90	167 376,75	1 691 725,87
Środki transportu – grupa 7	244 642,49	3 657,89	128 463,99	119 836,39
Narzędzia i przyrządy – grupa 8	1 765 640,06	114 300,37	211 573,95	1 668 366,48
Środki trwałe w budowie				-
Zaliczki na środki trwałe w budowie				-
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	2 634 804,67	-	1 579 690,00	1 055 114,67
Razem	16 059 935,34	229 296,65	2 382 933,94	13 906 298,05

26.1. Umorzenie – amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych:

Umorzenie na początek roku obrotowego:	Amortyzacja za rok:	Inne zwiększenia:	Zmniejszenia:	Umorzenie na koniec roku obrotowego:	Stan na początek roku obrotowego (netto):	Stan na koniec roku obrotowego (netto):
6	7	8	9	10	11	12
11 193,94				11 193,94	671 407,79	663 206,51
2 538 449,76	216 220,32	203 736,43	287 627,97	2 670 778,54	6 401 003,91	6 026 075,65
1 409 656,75	108 631,80	20 280,80	167 376,75	1 371 192,60	383 135,97	320 533,27
234 115,95	7 060,38		128 463,99	112 712,34	10 526,54	7 124,05
1 607 439,28	60 962,50		211 573,95	1 456 827,83	158 200,78	211 538,65
				-	-	-
				-	-	-
				-	2 634 804,67	1 055 114,67
5 800 855,68	392 875,00	224 017,23	795 042,66	5 622 705,25	10 259 079,66	8 283 592,80

26.2. Wartość obcych środków trwałych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 ustawy - NIE DOTYCZY.

26.3. Bank zawarł umowy o ustanowieniu nieodpłatnej służebności przesyłu, na czas nieoznaczony polegającej na prawie posadowienia urządzeń elektroenergetycznych na rzecz ENERGA OPERATOR S.A. z siedzibą w Gdańsku. Umowy zawarte w formie aktu notarialnego:

- Nr 36/2011 z dnia 04.01.2011 roku, dotyczy działki Nr 245/4 położonej w Lubominie, objętej KW Nr OL10/000116818/6,

- Nr 4854/2012 z dnia 10.05.2012 roku, dotyczy działki 39/10 położonej w Jonkowie, objętej KW Nr

W skład urządzeń elektroenergetycznych wchodzi linie kablowe nN YAKY, złącza kablowo-pomiarowe, słup wirowany oraz linie napowietrzne nN.

26.4. Bank zawarł w dniu 03.12.2019 roku umowę o dostęp do nieruchomości (działka nr 39/10, opisana w KW nr OL10/00056093/8) z operatorem telekomunikacyjnym NEXERA sp. z o.o. na nieodpłatne posadowienie infrastruktury telekomunikacyjnej w postaci kabla światłowodowego zawieszony na słupach wraz z osprzętem (np. skrzynka) albo mikrokanalizacji telekomunikacyjnej ułożonej w ziemi. Umowa obowiązuje przez okres 15 lat i po upływie tego okresu automatycznie przekształca się w umowę na czas nieokreślony.

26.5. Bank zawarł w dniu 22.08.2019 roku Umowę z BAŁTYKGAZ sp. z o.o. o dostawy gazu płynnego i dzierżawę zbiornika 2700P. Zbiornik jest zlokalizowany na nieruchomości w Łukcie przy ul. Warmińskiej 12, gdzie mieści się Oddział Banku.

26.6. Bank zawarł umowę najmu z Centrum Rozwoju Usług Zrzeszeniowych Sp. z o.o. na korzystanie z urządzeń wielofunkcyjnych (drukarko-skanery) o numerach:

- 357/2018/ITBPS/H - bizhab 4052,

- 358/2018/ITBPS/H - bizhab C258.

Oba urządzenia zlokalizowane są w Centrali Banku w Jonkowie.

Dostawcą ww. urządzeń jest Konica Minolta Business Solutions Polska Sp. z o.o. Umowa została zawarta w dniu 02.08.2018 roku na okres 48 miesięcy za odpłatnością czynszu miesięcznego.

26.6. Bank zawarł z I-SC Sp. z o.o. sk. Umowy o świadczenie usług w zakresie dzierżawy i obsługi serwisowej urządzeń wielofunkcyjnych typu Lexmark x950:

- Umowa o świadczenie usług nr 7390304271 z dnia 23.09.2019 roku

- Umowa o świadczenie usług nr 7390304271 z dnia 01.10.2019 roku.

Na koniec 2019 roku Bank wynajmował łącznie 14 urządzeń, zlokalizowanych w następujących jednostkach Banku:

- Jonkowo - 5 szt.

- Dobrze Miasto - 1 szt.

- Miłakowo - 1 szt.

- Łukta - 1 szt.

- Świątki - 1 szt.
- Lubomino - 1 szt.
- Gietrzwałd - 1 szt.
- Dywity - 1 szt.
- Filii 3 w Olsztynie - szt. 1
- Filii 4 w Olsztynie - szt. 1.

27. Informacje na temat aktywów przejętych za długi w podziale na nieruchomości i pozostałe składniki majątku:

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenia:	Zmniejszenia:	Stan na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5	6
1.	Nieruchomości	6 279 000,00	-	-	6 279 000,00
2.	Pozostałe	407 362,62	-	262 492,62	144 870,00
	Razem	6 686 362,62	-	262 492,62	6 423 870,00

28. Informacje o aktywa trwałych przeznaczonych do zbycia:

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenia:	Zmniejszenia:	Stan na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty	321 225,67		107 544,00	213 681,67
2.	Budynki	2 313 579,00		1 472 146,00	841 433,00
3.	Pozostałe	-			-
	Razem	2 634 804,67	-	1 579 690,00	1 055 114,67

29. Wykaz pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz rozliczeń międzyokresowych przychodów:

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan na:	
		początek roku obrotowego:	koniec roku obrotowego:
1	2	3	4
1.	Rozliczenia międzyokresowe czynne z tego:	1 580 249,99	1 342 731,73
1.1.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 482 779,00	1 267 044,00
1.2.	Pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	97 470,99	75 687,73
	- prenumeraty	2 117,35	2 716,10
	- opłaty ubezpieczenia	22 499,00	22 296,38
	- zapas opału	14 515,93	16 686,22
	- podatek transportowy	363,00	-
	- prowizje z tytułu udzielenia kredytów	49 922,47	16 025,57
	- koszty dostępu i użytkowania systemów informatycznych	7 819,20	17 963,46
	- rzecznik finansowy	234,04	-
2.	Koszty i przychody rozliczone w czasie:	303 000,40	330 053,97
2.1.	Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne, w tym:	-	-
	-.....	-	-
	-.....	-	-
	-.....	-	-

2.2.	Pozostałe rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	303 000,40	330 053,97
	- prowizja od kredytów rozliczana liniowo	212 851,36	181 576,87
	- prowizja z tytułu udzielonej gwarancji rozliczana liniowo	70 272,22	117 877,29
	- odsetki zapłacone z góry	19 876,82	30 599,81
	- przychody pobrane z góry	-	-

30. Dane o strukturze własności kapitału podstawowego:

Lp.	Nazwa grupy udziałowców:	Liczba udziałów:	Wartość nominalna udziału:	Wartość udziałów zadeklarowanych ogółem:
1	2	3	4	5
1.	Osoby fizyczne:	3 604,00	1 000,00	3 604 000,00
2.	Osoby prawne:	207,00	1 000,00	207 000,00
	RAZEM:	3 811,00	X	3 811 000,00

W Banku nie wystąpili udziałowcy posiadających ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli).

31. Dane o uprzywilejowaniu i ograniczeniu praw związanych z daną grupą akcji, w tym dotyczących podziału dywidend i zwrotu kapitału - NIE DOTYCZY.

32. Informacje o akcjach własnych będących w posiadaniu banku lub w posiadaniu jednostek zależnych, współzależnych i stowarzyszonych - NIE DOTYCZY.

33. Informacje o zobowiązaniach z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy lub nadwyżki bilansowej - NIE DOTYCZY.

34. Informacje w zakresie zobowiązań podporządkowanych obejmujące:

- wartość poszczególnych pożyczek oraz waluty, w jakich zostały zaciągnięte,
- warunki oprocentowania i terminy wymagalności pożyczek;

Lp.	Wyszczególnienie:	Wartość pożyczki (zł):	Oprocentowanie	Terminy wymagalności:
1	2	3	4	5
1.	Pożyczka z BPS S.A.	-	-	-
2.	Pożyczka z	-	-	-
	RAZEM:	-	-	-

35. Informacja o stanie i zmianach rezerw celowych:

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:	Wymagany poziom rezerw celowych:
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	21 044 371,96	5 167 138,70	4 080 243,51	1 779 449,89	20 351 817,26	17 916 815,05
	- w sytuacji normalnej i pod obserwacją	-	-	-	-	-	-
	- poniżej standardu	879 778,01	335 090,36	467 878,18	200 767,40	546 222,79	439 866,50
	- wątpliwe	3 230 835,92	795 315,39	1 335 842,52	893 442,37	1 796 866,42	1 541 460,86
	- stracone	16 933 758,03	4 036 732,95	2 276 522,81	685 240,12	18 008 728,05	15 935 487,69
2.	Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	-	-	-	-	-	-
	RAZEM:	21 044 371,96	5 167 138,70	4 080 243,51	1 779 449,89	20 351 817,26	17 916 815,05

36. Dane o rezerwach na przyszłe zobowiązania według rodzaju zobowiązania:

Wyszczególnienie:		Stan rezerw na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	137 080,75	120 000,00	71 359,19	112 097,84	73 623,72
2.	Rezerwa na urlopy	-	30 000,00	-	4 909,68	25 090,32
	Rezerwa na premię uznaniową, sprzedazową	-	20 000,00	-	-	20 000,00
3.	Rezerwa na ryzyko ogólne	1 600 000,00	-	-	-	1 600 000,00
4.	Rezerwa na zobowiązania wobec Izby Celnej	1 423 542,80	-	1 423 542,80	-	-
	Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	5 943,79	368 473,98	-	346 222,24	28 195,53
5.	Pozostałe rezerwy	-	89 006,50	-	-	89 006,50
	RAZEM:	3 166 567,34	627 480,48	1 494 901,99	463 229,76	1 835 916,07

37. Dane o stanie odpisów aktualizujących, z wyłączeniem rezerw celowych, według rodzajów aktywów, ze wskazaniem obrotowego stanu na początek roku obrotowego, zwiększeń i zmniejszeń oraz stanu na koniec roku :

Wyszczególnienie:		Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5	6	7
1.	Odpisy aktual.od należności sektor niefinansowy, w tym:	4 271 194,11	1 318 523,16	849 224,36	1 132 025,71	3 608 467,20
	w syt.normalnej i pod obserwacją	-	-	-	-	-
	poniżej standardu	128 309,88	76 902,90	8 269,41	90 363,19	106 580,18
	wątpliwe	726 073,88	214 407,57	160 787,75	204 613,32	575 080,38
	stracone	3 416 810,35	1 027 212,69	680 167,20	837 049,20	2 926 806,64
2.	Odpisy aktual.od na. s. budżetowy	-	-	-	-	-
3.	Instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
	- obligacje	-	-	-	-	-
	- jednostki uczestnictwa	-	-	-	-	-
	- certyfikaty	-	-	-	-	-
4.	Koszty komornicze, prowizje	228 074,78	216 740,15	17 339,77	126 154,33	301 320,83
5.	Rezerwy na powstanie należności BCW (558-19)	1 950 000,00	-	-	-	1 950 000,00
6.	Rezerwy na nieopłacone faktury (558 -13)	89 605,94	7 633,35	89 605,94	-	7 633,35
	RAZEM:	6 538 874,83	1 542 896,66	956 170,07	1 258 180,04	5 867 421,38

38. Dane o zobowiązaniach pozabilansowych w tym warunkowych z tytułu udzielonych zabezpieczeń:

Poz.	Wyszczególnienie:	31.12.2019 r.:	31.12.2018 r.:
1	2	2	3
I.	1. Zobowiązania warunkowe udzielone:	31 587 402,23	24 134 489,25
	a) finansowe	25 827 594,95	18 235 028,90
	b) gwarancyjne	5 759 807,28	5 899 460,35
	2. Zobowiązania warunkowe otrzymane:	9 000 000,00	5 000 000,00
	a) finansowe	9 000 000,00	5 000 000,00
	b) gwarancyjne	-	-
II	Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	-	-
III.	Pozostałe	206 356 575,32	192 727 189,65

38.1. Wykaz udzielonych gwarancji i poręczeń, w tym wekslowych oraz innych udzielonych zobowiązań o charakterze gwarancyjnym.

Bank udzielił gwarancji na kwotę 5 759 807,28 zł (28 gwarancji), w tym:

- spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - 9 podmiotów (19 gwarancji),
- spółki cywilne - 1 podmiot (2 gwarancje),
- rolnicy - 2 podmioty (2 gwarancje),
- osoby prowadzące działalność gospodarczą - 1 podmiot (1 gwarancja),
- stowarzyszenia - 2 podmioty (4 gwarancje).

38.2. Gwarancje i poręczenia emisji udzielone emitentom – NIE WYSTĄPIŁY.

38.3. Kontrakty opcji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych Banku – NIE WYSTĄPIŁY.

38.4. Informacje o zaproponowanej wypłacie dywidendy, jeśli nie została ona formalnie zatwierdzona, a także o jakichkolwiek nieujętych skumulowanych dywidendach z akcji uprzywilejowanych – NIE DOTYCZY.

38.5. Szczegółowe dane o aktywach Banku, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań Banku oraz zobowiązań strony trzeciej, a także o wartości zobowiązań Banku podlegających zabezpieczeniu tymi aktywami – NIE WYSTĄPIŁY.

38.6. Informacje na temat nie ujętych w bilansie transakcji z przyrzeczeniem odkupu – NIE DOTYCZY.

38.7. Zobowiązania warunkowe udzielone według stanu na dzień 31.12.2019 roku wynoszą 31 587 402,23 zł, w tym:

- a) udzielone zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania nieodwołalne w kwocie 5 759 807,28 zł,
- b) przeznane a niewykorzystane kredyty przez osoby prawne, osoby fizyczne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej w łącznej kwocie 25 827 594,95 zł.

Uruchomienie kredytów, opisanych w lit. b) jest określone stosownymi warunkami w zawartych umowach.

Pozostałe pozycje pozabilansowe w kwocie 206 356 575,32 zł dotyczą przyjętych zabezpieczeń do udzielonych kredytów. Przyjęte zabezpieczenia to głównie hipoteki na nieruchomościach, gwarancje Banku Gospodarstwa Krajowego, przeniesienie prawa własności rzeczy ruchomej (przewłaszczenie), weksel.

38.8. Informacje o wartości nominalnej instrumentów bazowych na instrumenty pochodne – NIE WYSTĘPUJĄ.

39. Stosowane przez Bank zasady rachunkowości zabezpieczeń z uwzględnieniem podziału na zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych oraz zabezpieczenie inwestycji w podmiocie zagranicznym – NIE DOTYCZY.

40. Dane na temat znaczących warunków umów dotyczących instrumentów finansowych, które mogą wpływać na wartość terminu i stopień pewności przyszłych przepływów środków pieniężnych, z uwzględnieniem podziału na rodzaje aktywów i zobowiązań finansowych, zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych. – NIE DOTYCZY.

41. Informacje z zakresu rachunku zysków i strat.

41.1. Informacje o przychodach, w tym z tytułu prowizji, i kosztach prowadzenia przez Bank działalności maklerskiej – NIE DOTYCZY;

41.2. Dane o odpisach amortyzacyjnych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych:

Nazwa – Grupa:	Amortyzacja za 2019r.:	Amortyzacja za 2018r.:
1	2	3
Środki trwałe:	392 875,00	470 475,26
Grunty - 0	-	-
Budynki i lokale - 1	216 220,32	231 822,04
Budowle - 2	-	-
Inwestycje w obcych obiektach	-	-

Kotły i maszyny energetyczne - 3	7 363,27	7 852,38
Maszyny i urządzenia ogólnego zastosowania - 4	61 854,70	107 703,82
Maszyny i urządzenia specjalistyczne - 5	-	-
Urządzenia techniczne - 6	39 413,83	43 531,98
Środki transportu - 7	7 060,38	7 017,70
Narzędzia i przyrządy - 8	60 962,50	72 547,34
Wartości niematerialne i prawne:	77 915,03	45 706,69
RAZEM:	470 790,03	516 181,95

Aktualizacji wartości majątku trwałego rzeczowego i finansowego w roku 2019 i 2018 nie przeprowadzano.

41.3. Dane o skutkach wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do poziomu wartości godziwej – NIE WYSTĄPIŁY.

41.4. Informacje o przychodach i kosztach z tytułu wyłączonych z bilansu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – NIE WYSTĄPIŁY.

41.5. Informacje o przychodach i kosztach z tytułu sprzedanych aktywów finansowych, których wartość godziwa nie mogła być wcześniej wiarygodnie wyceniona, ze wskazaniem wartości bilansowej aktywów ustalonej nadziei sprzedaży – NIE WYSTĄPIŁY.

41.6. Informacje o zyskach i stratach nadzwyczajnych – NIE WYSTĄPIŁY.

41.7. Informacje o dokonanych odpisach aktualizujących lub rezerwach celowych należności nieściągalnych, z podziałem na tytuły odpisów, i sposób dokonania odpisu w ciężar utworzonych rezerw, w ciężar kosztów operacji finansowych oraz w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych, z wyszczególnieniem strat poniesionych z tytułu kredytów i pożyczek,

Tytuł odpisu:	Sposób dokonania odpisu:		
	w ciężar utworzonych rezerw:	w ciężar kosztów operacji finansowych:	w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych:
1	2	3	4
1) koszty spisania należności nieściągalnych z tytułu zaległej	783,48	-	-
2) przeniesienie /spisanie należności kredytowych do ewidencji pozabilansowej, w tym:	4 680 956,08	-	-
a) kapitał	4 051 935,23	-	-
b) odsetki	612 464,56	-	-
c) koszty komornicze	16 556,29	-	-
3) umorzenie	265 068,08	-	191,66
a) kapitał	28 308,28	-	189,35
b) odsetki	236 759,80	-	2,31
RAZEM:	4 946 807,64	-	191,66

Straty poniesione z tytułu kredytów i pożyczek w 2019 r. wyniosły 266 043,22 zł.

Informację o rodzajach utworzonych rezerw oraz odpisów aktualizacyjnych podano w punkcie 35 i 37 informacji dodatkowej.

41.8. Informacje o przychodach z tytułu dywidend, w podziale na jednostki, od których otrzymano dywidendy:

Bank nie otrzymał dywidendy za 2018 r. z tytułu akcji posiadanych w Banku BPS S.A.

41.9. Informacje o nakładach poniesionych w związku z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz o planowanych nakładach w okresie najbliższych 12 miesięcy:

Nakłady na :	Poniesione w bieżącym roku obrotowym:	Planowane na następny rok obrotowy:
1	2	3
1. Wartości niematerialne i prawne	27 640,56	140 000,00
2. Środki trwałe	229 296,65	150 000,00

w tym w budowie	-	-
Razem	256 937,21 zł	290 000,00 zł

41.10. Propozycje podziału zysku lub pokrycia straty za rok obrotowy:

Wyszczególnienie:	Kwota:
1	2
Zysk netto do podziału - proponuje się przeznaczyć na:	1 656 323,80
.....	
Fundusz zasobowy	1 656 323,80
Oprocentowanie udziałów	-

41.11. Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie sprawozdawczym, wraz z wyjaśnieniami przyczyn zaniechania – NIE DOTYCZY.

42. Informacje o wartości aktywów i utworzonej rezerwy na odroczonego podatku dochodowy:

Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenia	Zmniejszenia:	Stan na koniec roku obrotowego:
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 159 325,00	305,00	166 806,00	992 824,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 482 779,00	-	215 735,00	1 267 044,00

Rozliczenie rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwy odniesione na:		Aktywa odniesione na :	
Wynik finansowy:	Kapitał własny:	Wynik finansowy:	Kapitał własny:
- 166 806,00	305,00	215 735,00	-
W tym z lat ubiegłych:	-	W tym z lat ubiegłych:	-

Podatek dochodowy obciążający wynik finansowy za 2019 rok wynosił: 932 809 zł, z tego:

a) Cześć bieżąca -	883 880 zł
b) Cześć odroczone -	48 929 zł

43. Zagregowane dane dotyczące:

43.1. korzystania z kredytów, pożyczek, gwarancji lub poręczeń przez pracowników, członków zarządu lub organów nadzorczych, ze wskazaniem warunków oprocentowania i terminów spłaty:

Stan zadłużenia z tytułu udzielonych kredytów pracownikom Banku, członkom Zarządu i członkom Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie:	Liczba osób korzystających z kredytu	Zaangażowanie bilansowe	Zaangażowanie pozabilansowe	Razem
Rada Nadzorcza	6	1 193 610,92	10 383,09	1 203 994,01
Zarząd	0	-	-	-
Pracownicy	31	1 232 554,84	23 349,11	1 255 903,95

Nie udzielano pożyczek, gwarancji lub poręczeń. Wyżej wymienione kredyty znajdują się w sytuacji normalnej i zostały udzielone na warunkach ogólnie dostępnych.

Wobec członków Rady Nadzorczej, Zarządu oraz pracowników Banku nie stosowano ulgowych stóp procentowych jak również prowizji i opłat.

Wyżej wymienione zadłużenie dotyczy następujących terminów:

do 1 roku -	35 191,96 zł.
od 1- 3 lat -	84 857,39 zł.
Powyżej 3 lat -	2 339 848,61 zł.

43.2. Wynagrodzenia, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłaconych lub należnych członkom zarządu lub organów nadzorczych Banku,

Wyszczególnienie	2019 r.
Rada Nadzorcza	28 125,00
Zarząd	850 866,94

Z nadwyżki bilansowej za 2018 r. nie wypłacono żadnych nagród.

43.3. Przeciętne w roku obrotowym zatrudnienia, w przeliczeniu na etaty:

Przeciętne zatrudnienie (w etatach) w 2019 r. wyniosło 83,8 etaty.

43.4 Koszty związane z utworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników, z wyszczególnieniem tytułów:

W okresie sprawozdawczym Bank utworzył rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników w wysokości 170 000 zł, z tego:

- na nagrody jubileuszowe:	120 000,00 zł
- na zaległe urlopy:	30 000,00 zł
- premię sprzedażową:	20 000,00 zł

43.5. Koszty poniesione na finansowanie pracowniczych programów emerytalnych stanowią kwotę 67 171,66 zł.

44. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi z Bankiem kapitałowo lub organizacyjnie, z uwzględnieniem zasad polityki kredytowej Banku oraz procentowego udziału przypadającego na transakcje z tymi podmiotami – NIE WYSTĄPIŁY.

45. Informacje o istotnych transakcjach (wraz z ich kwotami) zawartych przez Bank na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązаныmi, przez które rozumie się jednostki powiązane oraz:

1) osobę, która jest członkiem organu zarządzającego lub nadzorującego Banku lub jednostki z nim powiązanej, lub

2) osobę, która jest małżonkiem lub osobą faktycznie pozostającą we wspólnym pożyciu, krewnym lub powinowatym do drugiego stopnia, przysposobionym lub przysposabiającym, osobą związaną z tytułu opieki lub kurateli w stosunku do którejkolwiek z osób będących członkami organu zarządzającego lub nadzorującego Banku lub jednostki z nim powiązanej, lub

3) jednostkę kontrolowaną, współkontrolowaną lub inną jednostkę, na którą znaczący wpływ wywiera lub posiada w niej znaczącą ilość głosów, bezpośrednio albo pośrednio, osoba, o której mowa w pkt 1) i 2), lub

4) jednostkę realizującą program świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia, skierowany do pracowników Banku lub jednostki powiązanej

– wraz z informacjami określającymi charakter tych transakcji; informacje dotyczące poszczególnych transakcji mogą być zgrupowane według ich rodzaju, z wyjątkiem przypadku, gdy informacje na temat poszczególnych transakcji są niezbędne dla zrozumienia ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy Banku - **NIE WYSTĄPIŁY.**

46. Informacje o celach i zasadach zarządzania ryzykiem:

Podejmowanie ryzyka wiąże się nierozdzielnie z prowadzoną przez Bank działalnością, powodując konieczność koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach oraz stałego poszukiwania form obrony przed tymi zagrożeniami.

Wprowadzony w Banku system zarządzania ryzykiem ma więc na celu przede wszystkim zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem bankowym, gwarantujące odpowiedni poziom bezpieczeństwa przy zachowaniu rentowności działalności, uwzględniające skalę prowadzonej działalności oraz zmiany zachodzące w samym Banku jak i jego otoczeniu.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikowanie, pomiar i szacowanie, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz kontrolowanie występującego w działalności Banku ryzyka służące zapewnieniu realizacji celów działania Banku.

Wprowadzona w Banku struktura organizacyjna jest dostosowana do skali działania Banku oraz profilu ponoszonego przez Bank ryzyka i ma na celu zapewnienie niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie przez Bank ryzyka.

Zarząd Banku odpowiada za wprowadzenie skutecznego, efektywnego i adekwatnego do skali działania Banku systemu zarządzania ryzykiem, natomiast Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad tym systemem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się na podstawie pisemnych regulacji, znanych wszystkim pracownikom biorącym udział w procesie zarządzania ryzykiem, podlegającym regularnym weryfikacjom mającym na celu ich dostosowanie do zmian profilu ryzyka i otoczenia gospodarczego Banku.

Wewnętrzne procedury Banku w zakresie zarządzania ryzykiem wskazują zasady służące określeniu wielkości podejmowanego ryzyka, zasady zarządzania ryzykiem, limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów oraz przyjęty system sprawozdawczości zarządczej.

46.1. Ryzyko rynkowe

1. Podstawowym celem zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku jest ograniczenie negatywnego wpływu zmian parametrów rynkowych na wyniki finansowe Banku i jego kapitał, przy równoczesnym utrzymaniu atrakcyjności i konkurencyjności oferty dla klientów.

2. Do szczegółowych celów zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku zalicza się:

1) konsekwentne budowanie wizerunku Banku jako banku, który stale poprawia jakość obsługi oraz rozszerza ofertę produktów i usług, zgodnie ze zmieniającymi się oczekiwaniami Członków i pozostałych klientów Banku,

2) rozszerzanie współpracy z Bankiem Zrzeszającym w ograniczaniu ryzyka rynkowego w prowadzonej przez Bank działalności,

3) rozszerzenie działalności Banku na rynku kapitałowym, w celu zwiększenia przychodów oraz spełnienia norm płynnościowych wynikających z postanowień Dyrektywy CRD IV oraz Rozporządzenia CRR,

4) prowadzenie zrównoważonej polityki zarządzania aktywami i pasywami, która pozwoli kształtować ekspozycję Banku na ryzyko rynkowe na poziomie nie wyższym, niż zaakceptowany.

3. Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i zaakceptowanych przez Radę Nadzorczą Banku.

4. Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

46.1.a Ryzyko walutowe

1. W ramach zarządzania ryzykiem walutowym, Bank będzie określał wielkość graniczną ekspozycji na to ryzyko, w tym limity całkowitej pozycji walutowej oraz limity straty dla portfela handlowego, których poziom będzie dostosowany do wartości zaplanowanego wyniku finansowego z tej działalności.

2. Bank dopuszcza utrzymywanie całkowitej pozycji walutowej na koniec dnia na poziomie stanowiącym więcej niż 2% funduszy własnych Banku, co może skutkować koniecznością tworzenia dodatkowo wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka walutowego.

3. W celu ograniczenia ryzyka walutowego :

1) wprowadzane i monitorowane są wewnętrzne procedury przeprowadzania transakcji dewizowych, ich dokumentowania oraz kontroli,

2) podejmowane są działania w kierunku :

a) neutralizowania pozycji całkowitej Banku,

b) skracania pozycji w walucie, której kurs wykazuje tendencję malejącą,

c) utrzymywanie pozycji długich w walutach, co do których oczekiwany jest wzrost kursu.

4. Działalność Banku w zakresie transakcji dewizowych nie jest znacząca i Bank nie przewiduje istotnego wzrostu skali tej działalności. Pozycja walutowa Banku jest kontrolowana i kształtowana w sposób ciągły przez wyznaczonych Pracowników poprzez uwzględnianie czynników mogących wpłynąć na kurs walut.

46.1.b Ryzyko stopy procentowej

1. Z punktu widzenia wpływu na wynik z tytułu odsetek i adekwatność kapitałową za najistotniejszy rodzaj ryzyka rynkowego Bank uznaje ryzyko stopy procentowej.

2. W analizie ryzyka stóp procentowych Bank dąży do regulacji luki między aktywami i pasywami w taki sposób, by uzyskać jej optymalną wielkość, tj. taką, która przyniesie Bankowi największe dochody odsetkowe w stosunku do zakładanych zmian rynkowych stóp procentowych. Jednocześnie musi zostać zachowany warunek bezpieczeństwa dochodu przy nieoczekiwanej zmianie tych stóp w kierunku przeciwnym od zakładanego.

3. W zależności od tendencji zmian stóp bazowych Bank będzie dążył :

1) spodziewając się wzrostu stóp bazowych do zwiększenia swojej luki poprzez :

a) zwiększanie udziału aktywów o zmiennym oprocentowaniu i bliższych terminach zapadalności,

b) zwiększanie udziału pasywów o stałym oprocentowaniu i odleglejszych w czasie terminach wymagalności,

2) spodziewając się spadku stóp procentowych do zmniejszenia swojej luki poprzez :

a) zwiększanie udziału pasywów o zmiennym oprocentowaniu i bliższych terminach wymagalności,

b) zwiększanie udziału aktywów o stałym oprocentowaniu i odleglejszych w czasie terminach zapadalności.

46.1.c Ryzyko cenowe

Bank nie identyfikuje w prowadzonej działalności ryzyka cenowego.

46.2. Ryzyko kredytowe

Głównym źródłem ryzyka kredytowego jest portfel kredytowy, w związku z tym celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, cechującego się zarówno wysoką dochodowością, jak i bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. W celu osiągnięcia długofalowych zamierzeń w zakresie ryzyka kredytowego, w Banku badaniu poddaje się czynniki ryzyka zmian makroekonomicznych oraz ryzyka rezydualnego.

Bank stosuje metodę standardową do wyliczenia minimalnych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego. Bank uznaje, iż wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wyliczony w filarze I jest wystarczający, o ile wskaźnik udziału aktywów i zobowiązań pozabilansowych o wagach ryzyka 100% i więcej nie przekroczy 40%. W przypadku przekroczenia wyliczany jest dodatkowy wymóg kapitałowy.

Realizacja celów strategicznych w zakresie ryzyka kredytowego odbywa się poprzez :

- 1) określenie zadań i wyznaczenie komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań w zakresie ryzyka kredytowego w ramach systemu zarządzania ryzykiem w Banku,
- 2) gromadzenie informacji dotyczących ryzyka kredytowego, zarówno w odniesieniu do całego portfela kredytowego, jak też pojedynczych ekspozycji kredytowych,
- 3) opracowywanie i wdrożenie szczegółowych pisemnych regulacji dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku,
- 4) określanie i monitorowanie zagrożeń z tytułu ryzyka kredytowego podejmowanego przez Bank,
- 5) monitorowanie dotyczące odstępstw,
- 6) wprowadzenie strategii EBA,
- 7) bieżący monitoring należności zagrożonych,
- 8) wskazywanie obszarów ryzyka wymagających modyfikacji lub uzupełnienia,
- 9) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń w zakresie ryzyka kredytowego,
- 10) wdrożenie zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku,
- 11) wdrożenie procedur i narzędzi do oceny wiarygodności kredytowej klientów Banku,
- 12) opracowanie i wdrożenie metod zarządzania i monitorowania ryzyka kredytowego portfela,
- 13) ustalenie, wdrożenie i monitorowanie limitów wewnętrznych z tytułu ryzyka koncentracji zaangażowań, w tym:
 - a) wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
 - b) wobec podmiotów z tej samej branży (sektora gospodarczego),
 - c) zabezpieczonym tym samym rodzajem zabezpieczenia,
 - d) wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a Prawa bankowego,
- 14) opracowanie systemu raportowania organom Banku z obszaru ryzyka kredytowego,
- 15) sprawowanie nadzoru nad kształtowaniem się wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego oraz wdrożenie technik redukcji ryzyka,
- 16) opracowanie, wdrożenie, przegląd i aktualizacja w celu dostosowania do bieżących warunków zewnętrznych oraz potrzeb Banku, metodologii identyfikacji, pomiaru, monitorowania, raportowania, limitowania oraz kontroli ryzyka kredytowego.

46.3. Ryzyko płynności

Zarządzanie płynnością nierozdzielnie związane jest z zarządzaniem aktywami i pasywami, albowiem wynik finansowy Banku, będący głównym źródłem zwiększenia funduszy własnych, w istotnym stopniu zależy od relacji pomiędzy przychodami uzyskiwanymi z aktywów i kosztami finansujących je pasywów.

Zarządzanie bilansem, którego głównym składnikiem są środki zdeponowane przez Klientów nakłada na Bank obowiązek szczególnej dbałości o taką jego strukturę, która zapewniałaby dobrą płynność Banku przy jednoczesnym możliwie wysokim zwrocie z kapitału. Optymalizowanie zarządzania aktywami i pasywami przyczynia się do osiągnięcia stałego i równomiernie rosnącego strumienia dochodu odsetkowego oraz zapewnienia płynności Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej poprzez utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów mającej na celu osiągnięcie założonej rentowności i założonego wyniku finansowego oraz zapewnienie zdolności do terminowego wywiązania się z bieżącymi i przyszłymi zobowiązaniami przez Bank.

Celami strategicznymi są ponadto:

- 1) utrzymanie poziomu płynności zapewniającego regulowanie wszystkich zobowiązań w umownych terminach,
- 2) utrzymywanie nadwyżki płynności, złożonej z wolnych od obciążeń, wysokiej jakości aktywów umożliwiającej przetrwanie różnorodnych zdarzeń kryzysowych,
- 3) zapewnienie stabilnych, zdwersyfikowanych źródeł finansowania o odpowiedniej jakości,

4) optymalne zarządzanie środkami płynnymi, w tym nadwyżkami środków finansowych.

Bank, prowadząc działalność obciążoną ryzykiem, dąży do utrzymywania racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. Nadwyżki środków pieniężnych Bank lokuje w zakup bonów pieniężnych NBP, obligacji skarbu państwa oraz deponuje środki w Banku Zrzeszającym.

46.4. Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę świadomości Pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania i kontroli wewnętrznej (testowanie na trzech poziomach).

Ryzyko operacyjne jest to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko

Na ryzyko operacyjne składają się, w szczególności :

1) ryzyko technologiczne i techniczne - związane ze stosowaniem nieadekwatnej, zawodnej lub źle wdrożonej technologii lub nieodpowiednim działaniem systemów teleinformatycznych, adekwatnością sprzętu i oprogramowania do rodzaju i skali prowadzonej działalności, działaniem urządzeń telekomunikacyjnych, dostawami kluczowych usług (np. energii elektrycznej, usług telekomunikacyjnych),

2) ryzyko oszustw lub błędów wewnętrznych - związane z oszustwami księgowymi, kradzieżami dokonywanymi przez Pracowników, wykorzystywaniem informacji poufnych, nadużyciami w zakresie wykonywania czynności bankowych w imieniu i na rzecz Banku itp.,

3) ryzyko oszustw zewnętrznych - związane z kradzieżami, napadami rabunkowymi, procederem „prania brudnych pieniędzy”, fałszerstwami czeków i kart płatniczych, przestępstwami komputerowymi itp.,

4) ryzyko kadrowe - związane z brakiem odpowiednich kwalifikacji u Pracowników w odniesieniu do rodzaju i skali prowadzonej działalności przez Bank, brakiem identyfikacji Pracowników z Bankiem, niezamierzonymi lub celowymi działaniami Pracowników na szkodę Banku,

5) ryzyko działalności operacyjnej - związane z niewłaściwym przygotowaniem nowych produktów i usług, problemami Klientów z dostępem do swoich rachunków bankowych, błędami informacyjnymi i danymi, niewłaściwą obsługą Klientów przez Pracowników, nieprawidłowo ustalonymi limitami wewnętrznymi, błędami proceduralnymi,

6) ryzyko księgowe - związane z ewidencjonowaniem transakcji w sprzeczności z przyjętymi przez Bank zasadami prowadzenia rachunkowości,

7) ryzyko transakcyjne - związane z rodzajem lub wielkością transakcji, niewłaściwą dokumentacją, nieuzasadnioną kompensacją sald, błędną realizacją transakcji itp.,

8) ryzyko prawne - związane z nieadekwatnością zapisów kontraktowych (np. brak odpowiednich regulacji, błędne regulacje wewnętrzne, błędy prawne w zawieranych umowach) lub zmianami w otoczeniu prawnym (np. zmiany w przepisach, brak stabilności otoczenia regulacyjnego),

9) ryzyko funkcjonowania organizacji – np. związane z: nieprzestrzeganiem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, funkcjonowaniem związków zawodowych i organizacji pracowniczych, nieadekwatną informacją zarządczą, niewłaściwym planowaniem, przestarzałymi mechanizmami zarządzania, niedostosowaniem struktury organizacyjnej do skali działalności Banku,

10) ryzyko materialne i losowe - związane z utratą wartości aktyw materialnych w wyniku uszkodzenia bądź zniszczenia (terroryzm, wandalizm, kataklizmy),

11) ryzyko związane ze zlecaniem informacji na zewnątrz - związane z korzystaniem z usług podmiotów trzecich

12) ryzyko zaniedbania kontroli – związane z wadliwym funkcjonowaniem mechanizmów kontroli wewnętrznej bądź brakiem kontroli i oceny systemu zarządzania ryzykiem,

13) ryzyko relacji ze środowiskiem biznesowym – związane z relacjami z Klientami, Członkami Banku, instytucjami

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w części dotyczącej ryzyka prawnego i ryzyka braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwa ochrona interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie / dostosowywanie procedur bankowych oraz kontrolę ich przestrzegania, administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem, w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat, jak również zapewnienie odpowiedniego wsparcia informatycznego, szkoleń oraz możliwości korzystania z zewnętrznego wsparcia prawnego.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli jest dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach prowadzonego rejestru ryzyka operacyjnego, walidacja modeli i administrowanie nimi w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko systemów informatycznych i ich

bezpieczeństwo, jest systematyczne dostosowywanie systemów informatycznych do wymogów prawa, wprowadzanie

nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, oraz budowa świadomości ryzyka wśród Pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze.

Celem nadrzędnym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na poziomie akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku. Poprzez akceptowalny poziom ryzyka rozumie się utrzymanie poziomu rocznej straty operacyjnej netto w wysokości objętej limitami.

Cele szczegółowe w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym to:

- 1) zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania,
- 2) wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku,
- 3) zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka,

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym może się przyczynić do :

- 1) zmniejszenia potencjalnie groźących dla Banku strat zarówno finansowych, jak i niefinansowych (w wyniku usprawniania w procesie ciągłym procedur i procesów bankowych),
- 2) utrzymania ryzyka operacyjnego na bezpiecznym, akceptowalnym poziomie (poprzez identyfikację obszarów generujących straty bądź nadmierne koszty oraz podjęcie działań profilaktycznych),
- 3) funkcjonowania Banku bez konieczności umorzenia planów operacyjnych

46.5. Ryzyko koncentracji zaangażowań.

Bank uznaje, że ryzyko wynikające z koncentracji zaangażowań w procesie obliczania kapitału regulacyjnego potencjalnie nie jest w pełni zidentyfikowane i w konsekwencji może nie w pełni być pokryte wymogiem kapitałowym ustalonym w Filarze I.

W zakresie ryzyk Filaru II, Bank bada istotność ryzyk wynikających z zaangażowań kredytowych odnoszących się do:

- 1) koncentracji dużych zaangażowań,
- 2) koncentracji w sektor gospodarki,
- 3) koncentracji przyjętych form zabezpieczenia ekspozycji kredytowych,
- 4) koncentracji zaangażowań w ten sam produkt obciążony ryzykiem kredytowym.

46.6. Ryzyko rezydualne

Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego wiąże się z ryzykiem rezydualnym, które powstaje wskutek niższej efektywności zabezpieczenia niż pierwotnie zakładano.

Celem zarządzania ryzykiem rezydualnym w Banku jest zapewnienie skuteczności technik ograniczenia ryzyka kredytowego oraz eliminowania ryzyka związanego ze stosowaniem zabezpieczeń kredytowych.

Realizacja celu zapewniana jest przez wprowadzenie w Banku procedur zarządzania ryzykiem rezydualnym, umożliwiających kontrolowanie ryzyka, na które narażony może być Bank w związku ze stosowaniem technik ograniczania ryzyka kredytowego.

Realizacja celu zapewniana jest przez wprowadzenie w Banku procedur zarządzania ryzykiem rezydualnym, umożliwiających kontrolowanie ryzyka, na które narażony może być Bank w związku ze stosowaniem technik ograniczania ryzyka kredytowego.

Bank stosuje techniki ograniczania ryzyka kredytowego pod warunkiem, że ekspozycja kredytowa, w stosunku do której Bank zastosował ograniczenie ryzyka kredytowego, nie będzie generować kwoty ważonej ryzykiem wyższej niż identyczna ekspozycja, której ryzyko kredytowe nie zostało ograniczone.

Bank może uznać dany rodzaj zabezpieczenia za ograniczające ryzyko kredytowe, o ile spełnione są wymogi minimalne,

W celu ograniczania ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia rzeczowe i instrumenty finansowe, stanowiące ochronę kredytową rzeczywistą oraz zabezpieczenia finansowe stanowiące ochronę kredytową nierzeczywistą (gwarancje).

Bank stosuje następujące techniki ograniczania ryzyka kredytowego:

- 1) pomniejszanie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem MF - Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z Instrukcją „Zasady prawnego zabezpieczania wierzytelności Warmińskiego Banku Spółdzielczego”, przy wykorzystaniu postanowień Instrukcji „Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych” oraz „Instrukcji oceny i monitorowania wartości nieruchomości”,
- 2) pomniejszanie wag ryzyka przypisywanych ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie na nieruchomości

mieszkalnej w rachunku wymogów kapitałowych na podstawie Rozporządzenia CRR - Bank zarządza ryzykiem związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie zgodnie z „Polityką zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie w Warmińskim Banku Spółdzielczym”,

3) techniki redukcji ryzyka kredytowego zgodnie z Rozporządzeniem CRR – Bank przyjmuje zabezpieczenia, które mogą być wykorzystywane w celu pomniejszenia wagi ryzyka ekspozycji, stanowiące uznaną ochronę ryzyka kredytowego (rzeczywistą lub nierzeczywistą).

46.7. Ryzyko biznesowe

Jest to ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. W ramach ryzyka biznesowego, Bank wyróżnia następujące rodzaje ryzyka:

a) Ryzyko wyniku finansowego jest to ryzyko wynikające z niewłaściwej dywersyfikacji źródeł osiąganego wyniku finansowego (zysku) lub niezdolności Banku do utrzymania wystarczającego i stabilnego poziomu rentowności na poziomie wynikającym, np. z zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku planów finansowych – generowanie zysku na nieodpowiednim poziomie skutkować może ograniczeniem skali działalności Banku, ze względu na spadek możliwości efektywnego wzrostu funduszy własnych zabezpieczających podejmowane ryzyka.

b) Ryzyko strategiczne jest to, obecne lub przewidywane, ryzyko niekorzystnego oddziaływania na źródła przychodów Banku oraz w konsekwencji na wielkość posiadanych kapitałów (funduszy), wynikające ze zmian w otoczeniu biznesowym oraz z podejmowania niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.

c) Ryzyko cyklu gospodarczego jest to ryzyko wpływu niekorzystnej fazy cyklu gospodarczego (spowolnienia lub recesji) na wynik finansowy i poziom kapitałów własnych Banku, co wyznacza potrzebę wykonywania prognostycznych testów warunków skrajnych, identyfikujących możliwe zdarzenia lub zmiany w warunkach rynkowych, które mogą niekorzystnie wpłynąć na Bank.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii. W części dotyczącej ryzyka wyniku finansowego jest osiągnięcie zaplanowanych wyników i stabilnego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

47. Informacje dla wszystkich rodzajów aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych:

47.1. Na temat obciążenia ryzykiem stopy procentowej, w tym umowne daty zmiany oprocentowania lub terminy płatności: do portfela handlowego. Ryzyko stopy procentowej na dzień bilansowy utrzymywało się na umiarkowanym poziomie. Nie zaobserwowano wzrostu poziomu ryzyka stopy procentowej w 2019 roku. Żaden z limitów ograniczających ryzyko stopy procentowej nie przekroczył granic określonych w regulacjach Banku. Wysokość limitów jest dostosowana do skali i profilu ryzyka ponoszonego przez Bank i w wystarczającym stopniu ograniczają ryzyko stopy procentowej. Analiza ryzyka stopy procentowej dokonywana jest w okresach miesięcznych.

Limity ograniczające ryzyko stopy procentowej na dzień 31.12.2019 roku wyniosły:

- 1) Limit dopuszczalnej zmiany dochodu odsetkowego w okresie najbliższych 12 miesięcy - 2,43% (przy limicie max 5%),
- 2) Limit marży odsetkowej netto – 3,04% (przy limicie min. 3%),
- 3) Limit zrywalności depozytów - 0,18% (przy limicie max. 1,5%),
- 4) Limit wcześniejszych spłat kredytów – 0,00% (przy limicie max. 3%),
- 5) Limit na skumulowaną lukę niedopasowania terminów przeszacowania dla pozycji aktywów i pasywów – 209,98% (przy limicie max. 300%).

Wyniki testów warunków skrajnych.

Na dzień 31.12.2019 r. Bank przeprowadził testy warunków skrajnych w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej:

a) ocenę wpływu zmiany stóp procentowych o 200 punktów bazowych:

- przy spadku stóp procentowych nastąpiło by obniżenie się dochodu odsetkowego o 2 759 tys. zł, co stanowi 11,07% funduszy własnych i 31,77% wyniku odsetkowego założonego do uzyskania na dzień 31.12.2019 r.,

- przy wzroście stóp procentowych nastąpił by wzrost dochodu odsetkowego o 974 tys. zł, co stanowi 3,91% funduszy własnych i 11,22% wyniku odsetkowego założonego do uzyskania na dzień 31.12.2019 r.,

b) ryzyko bazowe - scenariusz szokowego niedopasowania zmiany stóp na poziomie 35 pb wskazuje, iż skalkulowana zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego w horyzoncie najbliższych 12 miesięcy może zmniejszyć się do 491 tys. zł, co stanowi 1,97% funduszy własnych i 5,65% wyniku odsetkowego założonego do uzyskania na dzień 31.12.2019 r.,

c) ryzyko krzywej dochodowości wpływ niekorzystnych zmian krzywej dochodowości na wynik odsetkowy może onizyć wynik odsetkowy o 250 tys. zł, co stanowi 1,00% funduszy własnych i 2,88% wyniku odsetkowego założonego do uzyskania na dzień 31.12.2019 r.

Wyszczególnienie:	Terminy przeszacowania:							
	Razem:	<=1 dzień	> 1 dzień <=1 miesiąc	> 1 miesiąc <=3 miesiące	>3 miesiące <=6 miesiące	> 6 miesięcy <= 1 rok	> 1 rok <= 3 lata	> 3 lata
Aktywa wrażliwe na zmianę oprocentowania	306 298	165 110	126 323	3 645	4 072	1 170	2 558	3 420
Pasywa wrażliwe na zmianę oprocentowania	252 949	41 142	209 368	1 064	680	395	300	-

47.2 Na temat obciążenia ryzykiem kredytowym, w tym sumy wartości ekspozycji kredytowych będących aktywami lub zobowiązaniami pozabilansowymi, pomniejszone o wartość utworzonych rezerw celowych i odpisów aktualizujących bez uwzględnienia zabezpieczeń prawnych, która jest podstawą kalkulacji wymogu kapitałowego, o którym mowa w art. 128 ustawy – Prawo bankowe:

Kredyty ogółem na koniec 2019 roku wyniosły 200 396 tys. zł (dynamika r/r – 100,51%), w tym ekspozycje zagrożone wyniosły 48 932 tys. zł (dynamika r/r - 87,22%). Wskaźnik jakości kredytów wyniósł 24,42%.

Struktura należności zagrożonych przedstawiała się następująco:

- 1) Poniżej standardu – 11 947 tys. zł (dynamika r/r - 84,50%)
- 2) Wątpliwe – 10 539 tys. zł (dynamika r/r – 70,18%)
- 3) Stracone – 26 446 tys. zł (dynamika r/r – 98,14%)

Rezerwa na ryzyko ogólne nie uległa zmianie w stosunku do 2018 roku i wyniosła 1 600 tys. zł. Nie zachodziła konieczność tworzenia rezerw celowych związanych z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych zaklasyfikowanych do kategorii Normalne i Pod obserwacją, gdyż wysokość wymaganego poziomu rezerw wyniosła odpowiednio 238 tys. zł i 29 tys. zł (1,5% kredytów detalicznych w kategorii Normalne, pozostałe w kategorii Pod obserwacją) i nie przekroczyła dopuszczalnej kwoty pomniejszeń tj. 25% rezerw na ryzyko ogólne 400 tys. zł.

Udział rezerw celowych w ekspozycjach zagrożonych na dzień 31.12.2019 roku wyniósł 41,59% i zmniejszył się w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2018r. o 4,08 p.p.

Na koniec 2019 roku wielkość wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe wyniosła 12 182 tys. zł i w porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się o 619 tys. zł, tj. o 4,84%. W relacji do funduszy własnych wielkość wymogu stanowi 48,86%.

Do wyznaczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank przyjął metodę standardową. Zasady obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego określa Instrukcja „Segmentacja ekspozycji i wagi ryzyka w Warmińskim Banku Spółdzielczym” przyjęta Uchwałą Zarządu nr 181(O)2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku. Bank, przy ustalaniu wag ryzyka ekspozycji kredytowych, nie stosuje ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej.

Wartość ekspozycji w przypadku aktywów jest równa wartości bilansowej, a w przypadku udzielonych zobowiązań pozabilansowych jest równa ekwiwalentowi bilansowemu ekspozycji.

Ekwiwalent bilansowy ekspozycji z tytułu udzielonego pozabilansowego zobowiązania warunkowego oblicza się jako iloczyn nominalnej wartości zobowiązania i procentowej wagi ryzyka produktu przypisanej zgodnie z klasyfikacją:

1) Waga ryzyka produktu – 20%:

- a) gwarancje przetargowe i zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
- b) niewykorzystane zobowiązania kredytowe (zobowiązania udzielenia kredytu, gwarancji) z pierwotnym terminem zapadalności do jednego roku łącznie.

2) Waga ryzyka produktu – 50%:

- a) niewykorzystane zobowiązania kredytowe (zobowiązania udzielenia kredytu, gwarancji) z pierwotnym terminem zapadalności powyżej jednego roku.

Przy aktualnym profilu ryzyka Banku za istotne uważa się następujące kategorie ekspozycji:

1) Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych:

a) waga ryzyka 0%:

- ekspozycje wynikające z należności z tytułu podatków płaconych na rzecz Skarbu Państwa,
- aktywa stanowiące pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych, które zostały ulokowane w skarbowych papierach wartościowych,
- bony skarbowe,
- obligacje Skarbu Państwa,
- bony pieniężne NBP.

b) waga ryzyka 250%:

- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

2) Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych (Urzędy Marszałkowskie, Urzędy Powiatowe, Urzędy Gminne, oraz jednostki samorządu terytorialnego) - waga ryzyka 20%

3) Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego – waga ryzyka 100%

Do tej ekspozycji Bank zalicza:

- a) Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- b) zakłady budżetowe tworzone przez jednostki samorządu terytorialnego np. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych tworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego,
- c) samorządowe osoby prawne (ośrodki kultury, biblioteki publiczne).

4) Ekspozycje wobec instytucji finansowych:

- a) środki ulokowane w Banku Zrzeszającym,
- b) ekspozycje z tytułu rezerwy obowiązkowej.

Bank na podstawie indywidualnej zgody KNF w odniesieniu do ww. ekspozycji Bank stosuje wagę ryzyka 0%.

5) Ekspozycje wobec przedsiębiorstw – waga ryzyka 100%.

Do tej ekspozycji Bank zalicza ekspozycje wobec przedsiębiorstw lub osób fizycznych, które nie spełniają warunku zaliczenia do ekspozycji detalicznych. Do tej kategorii zaliczane są również ekspozycje wobec instytucji niekomercyjnych stanowiących odrębne osoby prawne działające na rzecz gospodarstw domowych za wyjątkiem wspólnot mieszkaniowych.

6) Ekspozycje detaliczne – waga ryzyka 75%.

Do tej ekspozycji Bank zalicza osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczą, przedsiębiorstwa indywidualne, osoby prowadzące gospodarstwa rolne oraz wspólnoty mieszkaniowe. Bank ostrożnościowo przyjął, że łączna kwota zobowiązań klienta lub grup powiązanych klientów wobec Banku nie może przekraczać 2 000 000 zł, określoną jako sumę ekspozycji bilansowych i pozabilansowych brutto.

7) Ekspozycje zabezpieczone hipoteką na nieruchomości mieszkaniowej – waga ryzyka 35%.

8) Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania.

Do tej kategorii Bank zalicza, gdy zwłoka w wykonaniu przez dłużnika wszelkich istotnych zobowiązań kredytowych wobec Banku przekracza 90 dni, zakwalifikowanie ekspozycji bilansowych i pozabilansowych do wyższej kategorii tj. poniżej standardu, wątpliwej lub straconej.

- a) Waga ryzyka 100% - jeżeli utworzono rezerwę celową w wysokości nie niższej niż 20% wartości brutto.

- b) Waga ryzyka 150% - jeżeli utworzono rezerwę celową w wysokości poniżej 20% wartości brutto.

9) Ekspozycje kapitałowe – waga ryzyka 100%.

Do tej kategorii Bank zalicza akcje Banku BPS oraz udział Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

10) Inne ekspozycje

- a) Waga ryzyka 0%:
- gotówka w kasie
 - monety kolekcjonerskie
- b) Waga ryzyka 20%:
- rozliczenia międzybankowe
- c) Waga ryzyka 100%:
- środki trwałe,
 - aktywa do zbycia,
 - rozrachunki z kontrahentami.

Wyszczególnienie:	Wartość ekspozycji na dzień 31.12.2019r.:	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem:	Wymóg kapitałowy:
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	33 586 725,00	685 550,00	54 844,00
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	58 868 945,00	11 773 789,00	941 903,12
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	169 853,00	169 853,00	13 588,24
Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju			
Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych			
Ekspozycje wobec instytucji	93 441 272,00	865 381,00	69 230,48
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	45 641 187,00	36 546 176,00	2 923 694,08
Ekspozycje detaliczne	53 896 718,00	36 284 066,00	2 902 725,28
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	6 202 580,00	2 054 227,00	164 338,16
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	35 307 975,00	44 337 850,00	3 547 028,00
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem			
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych			
Ekspozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne			
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową			
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania			
Ekspozycje kapitałowe	3 432 397,00	3 432 397,00	274 591,76
Inne pozycje	23 420 739,00	16 125 991,00	1 290 079,28
RAZEM:	353 968 391,00	152 275 280,00	12 182 022,40

Dodatkowy wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego - NIE WYSTĄPIŁ.

47.3. Wartość zabezpieczeń prawnych oraz innych pozycji wpływających na pomniejszenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

Wartość zabezpieczeń prawnych oraz innych pozycji wpływających na pomniejszenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego w 2019 roku wynosiła 6 450 573 zł.

48. Analiza wiekowa przeterminowanych na dzień bilansowy wszystkich rodzajów aktywów finansowych w podziale na aktywa finansowe, w przypadku, w którym nastąpiła utrata wartości, i pozostałe aktywa:

Wyszczególnienie:	Aktywa finansowe z rozpoznaną utratą wartości:	Rezerwa celowa/Odpis	Aktywa finansowe bez rozpoznanej	Rezerwa celowa/Odpis
Nieprzeterminowane	26 710 307,47	4 791 902,01	149 537 457,79	-
Przeterminowane od 1 dnia <= 30 dni	1 817 582,99	1 071 363,78	741 129,66	-
Przeterminowane > 30 dni <= 90 dni	1 731 768,84	315 767,86	3 099,71	-
Przeterminowane > 90 dni <= 180 dni	761 508,13	170 562,41	219 860,47	-
Przeterminowane > 180 dni <= 1 rok	2 051 053,60	1 321 948,46	-	-
Przeterminowane > 1 roku	20 208 127,82	16 363 739,94	-	-

49. Informacje o charakterze i celu gospodarczym zawartych przez Bank umów nieuwzględnionych w bilansie w zakresie niezbędnym do oceny ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy Banku - NIE DOTYCZY.

50. Informacje o prowadzonej przez Bank działalności powierniczej – NIE DOTYCZY.

51. Informacje o sekurytyzacji aktywów Banku – NIE DOTYCZY.

52. Informacje z zakresu rachunku przepływów środków pieniężnych:

52. 1. Określenie środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów środków pieniężnych, w tym ich strukturę

na początek i koniec okresu sprawozdawczego:

Wyszczególnienie:	Stan na 31.12.2019 r.		Stan na 31.12.2018 r.	
	Wartość w zł:	Struktura w %:	Wartość w zł:	Struktura w %:
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	6 487 748,36	31,90	6 448 016,68	39,25
Należności od sektora finansowego w rachunku bieżącym	13 850 715,26	68,10	9 979 582,54	60,75
RAZEM:	20 338 463,62	x	16 427 599,22	x

52. 2 Wyjaśnienie na temat przyjętego podziału działalności na operacyjną, inwestycyjną i finansową:

Działalność operacyjna - jest to podstawowy rodzaj działalności Banku oraz inne rodzaje działalności niezaliczone do działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Działalność inwestycyjna – jest to działalność, której przedmiotem jest nabywanie lub zbywanie rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, długoterminowych inwestycji, krótkoterminowych aktywów finansowych oraz wszystkie związane z tym koszty i korzyści, z wyjątkiem dotyczących podatku dochodowego.

Działalność finansowa - jest to działalność, której przedmiotem jest pozyskiwanie innych, niż działalność operacyjna, źródeł finansowania, w tym także zwiększających kapitał własny, lub ich spłata oraz związane z tym pieniężne koszty.

52.3 Wykaz korekt oraz wpływów i wydatków do pozycji: "Pozostałe korekty", "Pozostałe wpływy" i "Pozostałe wydatki", których kwoty przekraczają 5% ogólnej ich sumy z danej działalności – NIE WYSTĘPUJE.

52.4 Przyczyny powstania różnic pomiędzy zmianami stanu pozycji w bilansie oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów środków pieniężnych - NIE WYSTĘPUJE.

53. Informacje w odniesieniu do sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy, w ciągu którego nastąpiło połączenie Banku z inną jednostką - NIE DOTYCZY.

54. Informacje o wspólnych przedsięwzięciach, które nie podlegają konsolidacji - NIE DOTYCZY.

55. Dane o wartościach instrumentów finansowych klientów, zapisanych na rachunkach papierów wartościowych, wycenionych według zasad określonych w rozporządzeniu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego – NIE DOTYCZY.

56. Informacje o towarach giełdowych klientów w ujęciu wartościowym i ilościowym - NIE DOTYCZY.

57. Informacje, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy.

57.1. Bank w roku 2011 wygenerował stratę i od tego czasu realizował program postępowania naprawczego. Ostatni program został sporządzony za okres 2016-2018. W związku z nowelizacją przepisów ustawy Prawo bankowe, ustawą z dnia 10 czerwca 2016r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji banki zostały zobowiązane do opracowania planów naprawy. Plan naprawy Warmińskiego Banku Spółdzielczego został zatwierdzony uchwałą Nr 4/5/2018 Rady Nadzorczej Warmińskiego Banku Spółdzielczego z dnia 25 czerwca 2018 roku, a następnie zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 18.09.2018 roku. Dodatkowo dla potrzeb przystąpienia do Systemu Ochrony Bank sporządził Wewnętrzny Plan Naprawy, obejmujący lata 2018-2021, który został zaakceptowany przez Spółdzielnię Uchwałą Nr 17/12/2018 z dnia 12.12.2018r.

57.2. Pomimo intensywnych działań windykacyjnych nadal występują trudności w odzyskiwaniu należności w większości niezależne od Banku. Przewlekłe procedury upadłościowe i windykacyjne wydłużają bardzo znacznie odzyskanie środków od dłużników. Bank oczekuje na wpływ środków uzyskanych z egzekucji, które leżą w depozytach sądowych:

1) modulo 1001977 - kapitał 2 798 518,00 zł (kredyt udzielony w konsorcjum, Bank ma zabezpieczenie na nieruchomości zabudowanej hotelem) - wg informacji uzyskanej od syndyka masy upadłościowej podpisano wstępną umowę na sprzedaż hotelu na kwotę 24 mln zł z odroczoną płatnością do 2020 roku. Na dzień 31.12.2019r. wysokość utworzonej rezerwy wynosi 2 798 518,00 zł (100%), w tym w roku 2019 utworzono rezerwę na kwotę 972 603 zł,

2) modulo 6098124 - kapitał 5 679 880,00 zł. Postępowanie likwidacyjne prowadzi syndyk od 2015 roku - brak wpływów. Na dzień 31.12.2019 roku wysokość utworzonej rezerwy wynosi 5 679 880,00 zł, w tym w roku 2019 utworzono rezerwę na kwotę 464 250,00 zł,

3) modulo 1007722 - kapitał 2 482 734,33 zł, utworzona rezerwa w wysokości 1 750 734,33 zł, w tym w roku 2019 utworzono na kwotę 417 234,33 zł,

4) modulo 66790 – kapitał 1 846 320,00 zł. Sąd Rejonowy w Olsztynie w dniu 01.12.2017 roku zatwierdził projekt planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości. Zgodnie z podziałem dla Banku przypada kwota 50 tys. zł. W dniu 30.01.2020 roku Bank złożył wniosek do Sądu o udzielenie informacji czy plan podziału środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości jest ostatecznie prawomocny oraz w jakim czasie Bank otrzyma środki,

5) modulo 1001401 – kapitał 1 185 000 zł. Sąd Rejonowy dla Warszawy Żoliborza w dniu 12.04.2019 roku wydał postanowienie o zatwierdzeniu projektu planu podziału sporządzonego przez Komornika Sądowego sumy uzyskanej z egzekucji prawa własności lokalu mieszkalnego w wysokości 252 tys. zł. W dniu 30.01.2020 roku Bank złożył wniosek do Sądu o udzielenie informacji czy ww. postanowienie stało się prawomocne oraz o podanie terminu realizacji

57.3. Bank od 2016 roku był w sporze z Lokalną Grupą Działania "Warmiński Zakątek w Dobrym Mieście" Przedmiotem sporu była transakcja nieautoryzowana w kwocie 115 000,00 zł. Bank na sporną kwotę w 2018 roku utworzył rezerwę w wysokości 100%. Dnia 8 listopada 2018r. Sąd Okręgowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy wydał wyrok o zapłatę zasądając na niekorzyść Banku. Bank przekazał na rzecz Klienta łącznie kwotę 138 292,26 zł. W miesiącu styczniu 2019 roku Bank złożył wniosek do ubezpieczyciela o wypłacenie szkody. W dniu 14.02.2019r. została zawarta ugoda w sprawie wypłaty odszkodowania w kwocie 90 000,00 zł, która została wypłacona Bankowi w dniu 22 lutego 2019r.

57.4. Dnia 14.06.2017 roku została zawarta umowa cesji wierzytelności z Bankowym Centrum Windykacyjnym Sp. z o.o., zwanym dalej BCW. Przedmiotem umowy jest sprzedaż wierzytelności straconych z odroczonym terminem płatności w kwocie 1 951 491,00 zł, na które Bank utworzył odpis aktualizacyjny w 2017 roku na całą kwotę. Z tytułu zawartej umowy Bank ponosi koszty obsługi: due diligence miesięcznie w wysokości 3 224,98 zł (45 rat). W ramach egzekucji prowadzonej wobec firmy (modulo: 1001270) odbyła się w dniu 14 marca 2019 roku I licytacja nieruchomości. Licytacja okazała się skuteczna, komornik udzielił przybicia ceny, jednak dłużniczka zaskarżyła postanowienie o przybicu. Sąd oddalił zażalenie dłużniczki. BCW czeka na plan podziału uzyskanej kwoty. Umowa nie gwarantuje wymiernych korzyści w trakcie jej obowiązywania, rodzi bardzo poważne negatywne skutki formalno - prawne i ekonomiczne w przypadku zwrotu sprzedanych wierzytelności po okresie 5 lat, w tym w wyniku ewentualnego przedawnienia roszczeń Banku. Mając na uwadze zidentyfikowane zagrożenia, Bank rozważa zawarcie umowy cesji zwrotnej po rozliczeniu wierzytelności, o której mowa powyżej i zawarciu porozumienia w zakresie zwolnienia Banku z ponoszenia dalszych kosztów due diligence na rzecz BCW.

57.5. Komisja Nadzoru Finansowego w piśmie z dnia 29.05.2018 roku zobowiązała Bank do sporządzenia planu ochrony kapitału z uwagi, że Bank nie spełniał wymogu połączonego bufora, zdefiniowanego w art. 55 ust. 4 z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. z 2017r., poz. 1934, Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym). Bank opracował Plan Ochrony Kapitału (dalej: POK), który został przyjęty Uchwałą Nr 152/O)2018 Zarządu Banku z dnia 10.12.2018 roku i ma na celu zaplanowanie działań, których wdrożenie pozwoli uzyskać wystarczający kapitał, aby spełnić wymóg połączonego bufora. Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła w dniu 12 marca 2019 roku Plan ochrony kapitału Warmińskiego Banku Spółdzielczego.

Fundusze własne Banku na dzień 31.12.2019 roku pozwalają na uzyskanie współczynników kapitałowych na poziomie przekraczającym wielkości zalecane przez Komisją Nadzoru Finansowego, opisane w pkt. 1 niniejszej informacji.

57.6. Bank w dniu 23.03.2018 roku uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na wprowadzenie do Statutu zapisów zgodnych z art. 10c znowelizowanej Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 613), tak aby fundusz udziałowy spełniał wymogi określone w art. 28 – 29 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012. Zmiany te zostały zatwierdzone przez Zebranie Przedstawicieli Banku w dniu 29.06.2018 roku. Wpis do KRS nastąpił w dniu 09.11.2018 roku. Zmiany w Statucie Banku umożliwiają zaliczenie do Kapitału Tier 1 funduszu udziałowego objętego do dnia 28.06.2013 roku.

Zaliczenie udziałów opłaconych po tym dniu do Kapitału Tier 1 wymaga uzyskania zgody KNF. Bank w 2019 roku uzyskał zgodę KNF na zaliczenie do funduszy własnych udziałów członkowskich wniesionych i opłaconych po dniu 28.06.2013 roku w łącznej kwocie 284 tys. zł, w tym: w kwocie 117 tys. zł - zgoda udzielona w dniu 27 lutego 2019 roku, w kwocie 116 tys. zł – zgoda udzielona w dniu 10 kwietnia 2019 roku oraz w kwocie 51 tys. zł – zgoda udzielona w dniu 04 listopada 2019 roku.

Komisja Nadzoru Finansowego wydała w dniu 26 czerwca 2019 roku decyzję w sprawie obniżenia funduszy własnych o kwotę 351 tys. zł, poprzez wyrażenie zgody na wypłatę wypowiedzianych udziałów członkowskich. Zgoda KNF dotyczyła udziałów wypowiedzianych w latach 2017-2018.

57.7. W związku z przystąpieniem do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS Bank wystąpił do KNF z wnioskiem o niestosowanie wymogów określonych w art. 113 ust. 1 Rozporządzenia, polegających przypisywaniu wag ryzyka w odniesieniu do ekspozycji wobec innych uczestników tego Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, z wyjątkiem ekspozycji stanowiących podstawę pozycji kapitału podstawowego Tier I, pozycji dodatkowych w Tier I oraz pozycji w Tier II, zgodnie z art. 113 ust. 7 Rozporządzenia. KNF zaakceptował wniosek Banku w dniu 28.12.2018 roku. Pozwala to na stosowanie wagi ryzyka 0% wobec lokat w Banku BPS S.A. Oznacza to, że bez względu na to, czy wolne środki ulokowane będą w bony pieniężne, czy w lokaty w BPS S.A. objęte są wagą ryzyka 0%.

57.8. W związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-383/18 dotyczącego zwrotu części kosztów przy kredytach konsumenckich w przypadku dokonania wcześniejszej spłaty przez kredytobiorcę, Bank utworzył rezerwę w księgach roku 2019 w kwocie 89 006,50 zł.

57.9. Bank w 2019 roku skorzystał z pomocy finansowej z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych z Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w formie pożyczki w kwocie 218 000 zł z przeznaczeniem na pokrycie poniesionych przez Bank wydatków związanych z przystąpieniem do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Pożyczka została udzielona na okres od dnia 27.09.2019 roku do dnia 26.09.2020 roku. Bank w październiku 2019r. złożył wniosek o umorzenie pożyczki w ramach pomocy de minimis. Pożyczka została w całości umorzona w grudniu 2019 roku i wpłynęła na pozostałe przychody operacyjne Banku.

Ludwika Dębiec-Czasojć
(imię, nazwisko i podpis osoby,
której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych)

Zarząd Warmińskiego Banku Spółdzielczego

Prezes Zarządu Katarzyna Siemaszko

Wiceprezes Zarządu Barbara Szmit

Wiceprezes Zarządu Agata Gąsowska

Wiceprezes Zarządu Piotr Koprucki

Jonkowo, 28-04-2020

(miejsce i data sporządzenia) pieczęć firmowa